దేవుడు కరుణించాలి

జగన్నాథం గదినుండి బైటపడేసరికి తొమ్మిదైంది. మెట్లుదిగి పర్సు చూచుకున్నాడు. పద్నాలుగు రూపాయల మీద కొంత చిల్లరపైకముంది. "జీతం రావడానికింకా ఇరవై యేడురోజులుంది" అనుకున్నాడు. ఆతర్వాత కొంచెం భయమూ వేసింది.

నెమ్మదిగా గాంధినగరం చేరుకున్నాడు. హోటల్‌కి వెడదామా వొద్దా అనుకుంటూనే హోటల్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. సర్వర్ని చూచిన తర్వాత భయపడ్డాడు. కేవలం కాఫీకే ఆర్డరిచ్చేడు.

సిగరెట్టు తీసి ముట్టించేడు. బుర్రంతా గందరగోళంగా వుంది. చేతుల్తో మొహం తుడుచుకున్నాడు. కాఫీ వొచ్చింది. తాగేడు. మళ్ళా ఆలోచనల్లో పడిపోయేడు.

'ఈ జీవితానికి సుఖం లేదు' అని చాలాతడవ లనుకున్నాడు. అలా అనుకున్నప్పుడల్లా అతని గుండెలనిండా భయం నిండుకుంటుంది. అంత భయంకరమైన ఆలోచన ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదని గుర్తుకొచ్చినప్పుడు గాలిమేడలు కట్టేస్తాడు. అతను కట్టే గాలిమేడలు తమాషాగా వుంటాయి. భవిష్యత్తులో ఒకానొక రోజున బ్రహ్మాండంగా వూహిస్తాడు. దానికి కొన్ని రంగులు పులుముకుంటాడు. కాసేపు వాటితో ఆడుకుంటాడు. తెలుసు – ఆ రంగులు కాసేపటిలో కరిగి పోతాయనీ, ఆ మేడలు కూలిపోతాయనీను.

ఏవిధమైన ఆలోచనలూ రాకూడదని అతను చేస్తోన్న ప్రయత్నం ఇంతా అంతా కాదు. ఎంత కమ్మటి ఆలోచనైనా కాసేపట్లో అతి భయంకరంగా మారిపోవడం అతని దురదృష్టమే.

హోటల్లో జనం రద్దీగ వున్నారు. గజిబిజిగా మాటలూ వినిపిస్తున్నాయి. ఐనా అతను అన్నింటికీ అతీతుడైనట్టు యీ వాస్తవ ప్రపంచానికి దూరంగా వెళ్ళి అతనికై నియమింపబడ్డ విషయంలో యిరుక్కున్నాడు. ఇదే...... ఇదే అతనికి నచ్చనిది, అతను ద్వేషించేదీని.

చప్పున లేచాడు. కౌంటర్ దగ్గరకొచ్చి బిల్లు చెల్లించాడు. బైటకు రాబోతూండగా అతనో మనిషినిచూచి బ్రేక్ వేసినట్టు ఆగిపోయేడు. కాసేపు ఆశ్చర్యపోయేడు.

కనిపించింది చిదంబరం !

బక్కగా ఎర్రగా ఎత్తుగావుండే చిదంబరం రెండేళ్ళ

క్రితం బి. ఎ. లో అతని క్లాసుమేటు. గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ క్లాసుబైటనున్న రావిచెట్టు ఆకులు లెక్కపెడుతూ పాఠాలు వినే చిదంబరం యిప్పుడు గొప్ప వ్యక్తి అయ్యాడని ఎవరో చెప్పగా విన్నాడు. ప్రయోజకులంతా మొదట్లో పిచ్చాళ్ళ లానే కన్పిస్తార్ట!

సూటులో ముచ్చటగావున్న చిదంబరం నల్లకారు లోంచి దిగి ఆహోటల్ తాలూకు 'లాడ్జింగ్‌కి దారి' తాలూకు మెట్లెక్కాడు.

వెళ్ళేప్పుడు జగన్నాథాన్ని చూశాడుగానీ ఎంచేతో పలుకరించలేదు. చిదంబరం వెనక ఇద్దరు ఘరానా వ్యక్తులు వున్నారు. ముగ్గురూ హడావిడిగా వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళు మేడ మెట్లెక్కిన తర్వాత నల్లకారూ కదిలింది.

పరాకుగావున్న జగన్నాథంవేలు చురుక్కుమంది. సిగరెట్టు చివరంటూవచ్చి వేలు కాలింది.

జగన్నాథం మనసు చివుక్కుమంది.

జగన్నాథానికి అసూయ ఎక్కువని జగన్నాథం అభిప్రాయం. అతని అభిప్రాయాలపై అతనికి నమ్మకం ఎక్కువ. చిదంబరం బాగుపడ్డాడు. దాన్లో దాగిన రహస్యమేమిటో! అది తెలుస్తే బాగుండి పోను.

కొందరు అదృష్టవంతులుంటారు. కొన్నాళ్ళపాటు ఆ అదృష్ట జాతకం కావాలని వాయిదా వేసు కూర్చుంటుంది. సమయం వొచ్చినప్పుడు వరదొచ్చిన గోదారిలా ఆ మనిషిని ముంచెత్తేస్తుంది.

చిదంబరం లాంటి జాతకం తనకు వుంటే... పేలవంగా

నవ్వాడు జగన్నాథం. జగన్నాథం సర్వసాధారణంగా నవ్వడు. నవ్వితే అది నవ్వులానూ వుండదు. కొందరు నవ్వితే వెన్నెల చిందినట్టు వుంటుంది. నవ్వుకీ మనసుకీ సంబంధ ముంటుం ట. మనసు నిర్మలంగా నిశ్చింతంగా వున్నప్పుడు నవ్వితే ఆ నవ్వు వెన్నెల్లా, మెత్తగా, ఎదుటి వాడికి హాయిగా వుంటుంది.

అలా నవ్వాలని అతను చాలా మాట్లు ప్రయత్నించేడు.

— జగన్నాథం రోడ్డు మీద కొచ్చింతర్వాత అనుకున్నాడు—

'ఇప్పుడేం చేయాలి?' వెధవది ప్రతీది ఒక సమస్యే అని విసుక్కున్నాడు. మళ్ళా తనపైనతనే జాలిచెందాడు. జగన్నాథం బ్రతుకు తనూహాగా వుంటుంది. అతను యువకుడు. పెళ్ళికానివాడు, నిండా పాతిక సంవత్సరాలు లేనివాడు. అవునా? ఇంత పసివాడికి లక్ష సమస్యలా? మనిషిని చిత్రవధ చేసే భయంకర సమస్యలా?

మూడు ప్రాణాలు తనని నమ్ముకున్నాయి. ఆ మూడు ప్రాణాలూ అతని ప్రాణంకంటె ముఖ్యమైనవి. వాళ్ళ వూళ్ళో అతనికి అమ్మవుంది. ఆవిడ వృద్ధురాలు. ఒక తమ్ముడున్నాడు. వాడు కోరికల కొండ. చదువుకుంటున్న కుర్రవాడు. అభివృద్ధికి రావలసిన వంశోద్ధారకుడు. వాడి భవిష్యత్తు జగన్నాథం చేతుల్లోవుంది. ఈ పాయింటుకి జగన్నాథం మరో అప్పుడైతే సంతోషించేవాడు, గర్వించేవాడూను. కానీ – ఈ దౌర్భాగ్యుడు మరో ఆశావాదికి ఏవిధంగా సాయపడగలడని ప్రశ్నించుకుంటే దిగులు మాత్రలు మింగినట్టె అవుతుంది.

సుగుణమ్మ అతనికి చెల్లెలు. పెళ్ళీడు కెదిగిన యువతి. అందాలరాశి. రతనాల బొమ్మ. కానీ ఆబొమ్మ నోరు లేని ఆడబొమ్మ. మూగపిల్లకి పెళ్ళేమిటి వల్లకాదు అని తీసి పారేసే అనేకమంది మహా తల్లుల మధ్య, తోటి యువతుల మధ్య జీవచ్ఛవంలా బ్రతుకుతున్న అభాగిని.

ఆ అభాగినీ జగన్నాథాన్నే నమ్ముకుంది. ఏ నాటికైనా అన్న నాకో దారి చూపించడా అని గంపెడాశతో, అవమానాన్ని భరించి మరీ కాలం గడుపుతోంది పిచ్చి చెల్లి!

చెప్పాలని వుంది – "ఈ దౌర్భాగ్యుడు నీకు అన్న. నువ్వు మూగపిల్లవు, నీకు సుఖం లేదు చెల్లీ! ఇంత విషంతిని చావు" అని కానీ, చెప్పలేడు. తన గుండెల్లో తనే కత్తిని దింపుకునేంత సాహసం లేదు.

ఇంటికి పెద్దవాడుగా పుట్టకు. తల పండిపోయేంత అనుభవం నీ నూనూగు మీసాల వయస్సులోనే రుచి చూడాలి. తట్టుకునే సత్తావుంటె, జ్యేష్ఠుడివిగా పుట్టు – లేదూ – అసమర్థతని పదిమందిలోనూ వొప్పేసుకుని నీ దారేదో నువ్వు చూసుకో. ఇలా అని జగన్నాథం ఓ మిట్ట మధ్యాహ్నపువేళ ఏమీ తోచక డైరీలో వ్రాసుకున్నాడు. దాని క్రిందే మరో వాక్యం ఎర్ర సిరాతో వ్రాసుకున్నాడు. "నాకు ఆసత్తాగానీ, అసమర్థత వొప్పేసుకునేంత చొరవగానీ లేవు. అందుకే నేనింత వేధవ నౌతోంది."

ఈ విషయాలేవీ మేరీకి తెలీవు.

మేరీలాంటి ఓ స్త్రీ తన నింతగా గౌరవవిస్తున్నదంటే ఆశ్చర్యం అనిపించటం లేదుగానీ విచారంగావుంది. నిజమే.

నాన్న బ్రతికున్న రోజుల్లో సంసారం గుట్టుగా వుండేది. ఆయన అప్పులు చేసేవారని తెలీనిచ్చేవారు కాదు. అదిగో, అలా వుండాలి మనిషన్న తర్వాత. తనని చదివించేరు. అడిగినంతా యిచ్చేరు.

బి. ఎ. థర్డు యియర్‌లో మేరీతో పరిచయం. అదో బంగారుకల! మేరీ తెలుగులో కవిత్వం వ్రాసేది. జగన్నాథం వ్రాసేవాడుకాదు. మేరీ చక్కగా పాడేది. జగన్నాథం పాడేవాడుకాదు.

చదువులో బ్రిలియంటనబడే జగన్నాథం జీవితంలో దద్దమ్మ అవుతాడని ఎవరనుకున్నారు? మేరీతో చాలాసార్లు చెప్పాలనిప్రయత్నించేడు "నేను దద్దమ్మని మేరీ!" అని. కాని చెప్పలేదు. చెప్పేందుకు అభిమానం అడ్డవచ్చేది.

మేరీ నవ్వుతే వెన్నెల చిందినట్లు వుంటుందిగానీ ఎందుకలా నవ్వుతుందో ఒక పట్టాన అర్థంకాదు. అర్థంకాకపోయినా సరే హాయిగా ఉండే ఆ నవ్వుని మళ్ళా చూడాలి.

ఈరాత్రి మెయిల్‌లో మేరీ వొస్తుందిట. స్టేషన్లో కలుసుకోవడమా వొద్దా అనే అంశం నిన్నటినుంచీ ఎటూ తేలకుండానే వుండిపోయింది. విషయంగా చూస్తే యిది చిన్నసైజుదే కావచ్చు. లోతుగా ఆలోచిస్తేమాత్రం గుండెదడ ఎక్కువై పోగలదు.

నాన్నగారు మూడు నెలల్లో స్వర్గస్థులౌతారనగా ఓ వెన్నెల రాత్రి మనసు పరవశంచెందుతూండగా మేరీకో మాట ఇచ్చాడు: "పెళ్ళంటూ చేసుకుంటే నిన్నే పెళ్ళాడుతాను" అని. తర్వాత పరిస్థితులన్నీ తారుమారయ్యాయి.

కులాలకే తల పగల కొట్టుకునేంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చే యీ రోజుల్లో మతాంతర వివాహం, ఆ వెన్నెల రాత్రి తను చేసిన శపథ మంత తేలికైన పని కాదు. ఇంటికీ, వంశానికీ 'పెద్ద దిక్కు' జగన్నాథం. జగన్నాథమే తప్పటడుగు వేస్తే. రేపొద్దున్న రెండు నిండు ప్రాణుల ఉసురు తను కట్టుకోవలసి వస్తుంది' అందులో తండ్రి లేడు. ఆయనుంటే, తన బ్రతుకేదో తను చూచుకుని మిగతా వాళ్ళ బాధ్యత ఆయన కప్పగించేవాడు.

అయితే – జగన్నాథం ఈ పెళ్ళికో ఉపాయం ఆలోచించిపెట్టాడు. ఆచరించడం కొంచెం కష్టమే అయినా ఫలితం మాత్రం శ్రేయస్కరం. తనని నమ్ముకున్న ఇద్దరి బ్రతుకులూ ఓ దారికి తీసుకొచ్చిన పిదప మేరీని పెళ్ళాడేస్తే భయపెడుతూన్న 'వివాహ' సమస్య తీరినట్టవుతుందని అతని ఉద్దేశ్యం.

అందుకే నోటికొచ్చినట్టు వాయిదా వేస్తూవొచ్చాడు. అతని పెళ్ళికి ఈ ఉపాయం మేరీకి చెప్పాలని వుంది. గానీ, చెబితే తన మొహం ముందే తన అసమర్థతని ఎద్దేవా చేస్తుందని భయం. పైగా, బాగా డబ్బున్న ఆసామి కూతురు మేరీ. కొంచెం తలతిక్క మనిషని గూడా జగన్నాథం అభిప్రాయం.

—వెనగ్గా వొచ్చిన కారు హారను విని ఉలిక్కిపడి పక్కకి తప్పుకున్నాడు జగన్నాథం. కారు దూసుకుపోయింది. ఓ ముసలాయన జగన్నాథం పరాకుని హెచ్చరించాడు హేళనగా, సిగ్గుపడి పోయేడు జగన్నాథం.

తను నుంచున్న వీధిని గమనించిన తర్వాత తను చేయవలసిన మహత్తరమైన కార్యం గుర్తుకొచ్చింది. ఇప్పటివరకూ

ఆ విషయమై ఆలోచించ నందుకు అతను బాధపడ్డాడు. ఇప్పటికైనా గుర్తు కొచ్చినందుకు తననీ, హడలుగొట్టిన కారాయన్నీ, హెచ్చరించిన ముసలాయన్నీ అభినందించేడు.

ఆ వీధిలోంచి ఓ మనిషి వొస్తుంటే ఆయన్ను ఆపి అడిగేడు.

"ఇక్కడ రంగారావు గారిల్లెక్కడండీ?"

ఆ మనిషి ఓ తడవ జగన్నాథాన్ని ఎగాదిగా చూచి అడిగేడు.

"ఆయన్తో మీకేం పని బాబూ!"

"ఇది తిక్క ప్రశ్నగా అనిపించినా జవాబు చెప్పక తప్పలేదు.

"ఆయన మా బంధువు."

"అలాగా. అదిగో ఆ చివరంటా ఉన్నదే పెంకుటిల్లు, అదే. నేనిప్పుడు అక్కడ్నుంచే వొస్తున్నాను, రంగారావు యింట్లోనే ఉన్నాడు."

ఆ పెంకుటింటికి వెళ్ళాడు జగన్నాథం. ఆ యింటి ప్రహారీగోడ తలుపు ఓరగా తీసివుంది. అక్కడ నిలబడి లోపలకి తొంగిచూశాడు. ఇంటో మనుషు లెవ్వరో వున్నట్టే వుంది. నెమ్మదిగా 'రంగారావుగారూ' అని పిలిచేడు.

లోపలనుంచి యెవరో పలికారు.

జగన్నాథం ఇంట్లోకి వచ్చాడు. వచ్చిన వెంటనే అతను చూచిన దృశ్యం అతన్ని కలవరపెట్టింది. నలుగురు మనుషులు చీట్లాట ఆడుతున్నారు. వాళ్ళముందు డబ్బులగుట్టలున్నాయి. మరోమనిషి చింకిచాపమీద బోర్లాపడుకున్నాడు.

సిగరెట్టు పీకలూ, పెట్టెలూ గదినిండా చిందరవందరగా పడి వున్నాయి.

ఎవరండీ మీరు?" అన్నాడో వ్యక్తి నోటికి గుడ్డ అడ్డం పెట్టుకుని.

తాగడం నేరమన్నది నిజమేగానీ, తాగినతర్వాత తాగలేదని చెప్పుకుందికి తీసుకునే శ్రద్ధమాత్రం సహించడం కష్టం. జగన్నాథానికి అలా అనిపించింది.

జగన్నాథం తనని తను పరిచయం చేసుకున్నాడు. అది విన్నతర్వాత ఓ నలభై ఏళ్ళ నల్లటి వ్యక్తి—

"ఓ మీరా! రండి. అలా కూర్చోండి" అన్నాడు మరో చింకిచాపని చూపిస్తూ. జగన్నాథం కూర్చోలేదు. మళ్ళా నల్లటివ్యక్తే అన్నాడు—

"నాపేరే రంగారావు."

అతను గళ్ళలుంగీ చిరిగిన బనీనుతో వున్నాడు. అతని కళ్ళు ఎర్రగా వున్నాయి. అతని మొహంనిండా గంట్లుపెట్టినట్టు మచ్చలూను. చూడగానే అనిపిస్తుంది వొట్టి రాక్షసుడని. జగన్నాథం చప్పగా చల్లారిపోయాడు. లోలోపల దేవుడితో నిష్ఠూరాలు పలుకుతున్నాడు.

మళ్ళా రంగారావే చెప్పాడు.

"మొన్నీ రోజుల క్రితం మీ వూరెళ్లాను. పిల్లను చూచాను. నాకు నచ్చింది. మరి నేను నచ్చడం నచ్చకపోవడం మీరు నిర్ణయించాలిట. నేనే మీ ఆఫీసుకు వొద్దామనుకుంటున్నాను. మీరే వొచ్చారు."

సుగుణ నచ్చిందని వినడం యిది ప్రథమం. చాలా ఆనందించతగ్గ విషయమే కానీ రంగారావుకి నచ్చిందని వినగానే వొళ్ళు మండుకొచ్చింది. మూగపిల్లకి రెండో సమ్మంధమంటే గుడ్డికాని మెల్ల అనుకున్నాడేగానీ కేవలం గుడ్డిసంబంధమని యిప్పుడే తెలుసుకున్నాడు. అతనికింకా అక్కడ వుంచోబుద్ధికాలేదు. కదలబోయాడు. కానీ రంగారావు వొదిలేట్టు కనిపించలేదు.

"మంగమ్మా! మా బావగారికి కొంచెం మజ్జిగపట్రా" అన్నాడు.

ఈ వరసతో మరింత కుళ్ళిపోయాడు జగన్నాథం. మంగమ్మ మజ్జిగ పట్టుకొచ్చింది. తాగబుద్ధి కాలేదు. కానీ గ్లాసు తీసుకోక తప్పిందికాదు.

"ఇంటిది వున్నప్పుడూ మంగమ్మే పనిమనిషి" అన్నాడు రంగారావు.

మంగమ్మని చూడగానే పనిమనిషని కొత్తవాళ్ళు చెప్పలేదు. కట్టూ బొట్టూ అన్నీ లక్షణంగా, దివ్యంగా వున్నాయి. చీట్లాట రాయుళ్ళకి విసుగనిపించింది. మిగిలిన ముగ్గురూ లేట్టూరాన్నారు. వాళ్ళ అవస్థ గమనించి తొరగా వెళ్ళిపోవాలనే ఉద్దేశంతో మజ్జిగ తాగబోయాడు జగన్నాథం. ఏదో తమాషా వాసన ఆ గ్లాసులోనుంచి రాగానే కడుపులో దేవినట్టయింది. కళ్ళు మూసుకుని విషం తాగినట్టు తాగేశాడు. ఆపైన వొస్తానంటూ కదిలాడు.

"మరి మీ నిర్ణయమేమిటో చెప్పారుగాదు" అన్నాడు రంగారావు.

"నే నీ వూళ్ళోనే వుంటాను. మరోనాడు చెప్తాను" అనేసి గదినుంచి బైటకొచ్చాడు. బైటకొచ్చింతర్వాతగట్టిగా నిట్టూర్చాడు.

ఇప్పుడతనికి ఏడవాలనిపించింది. సుగుణది చూస్తూ చూస్తూ ఈ నరకంలో తోసేయడం తన కిష్టం లేదు. అమ్మా వాళ్ళు ఎలా యిష్టపడ్డారో మరి. మూగదైతేమాత్రం సుగుణ మనసెంత నవనీతం? తనకు గుర్తు—మనసు బాగుండక భోం చేయకపోతే నోరు తెరుచుకు అడగలేక కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకునేది సుగుణ. ఉదయమే తనకోసం వేడినీళ్ళూ, కాఫీ వగైరాలూ అన్నీ అమర్చిపెట్టేది. తనెప్పుడైనా సుగుణకోసం యేదైనా పట్టుకొస్తే అమితానందంతో లేడిపిల్లలా గంతులేసేది నోరుంటే?—నోరుంటే చెప్పేది 'మా అన్న దేవుడు, మా అన్న దేవుడూ' అని అలాంటి పిచ్చితల్లికా ఇంత అన్యాయం చేయడం—వొద్దు.

మరి మూగపిల్లకి మొగుడెట్లా వొస్తాడోయ్ బడుద్దాయ్ అని యెవరో యెందుకు, తన మనసే అడుగుతోంది. జవాబు చెప్పాలి. ఏమని చెప్పాలి? ఏది చెప్పాలి?

"చెల్లీ! నువ్వెందుకు పుట్టావసలు!"

గబగబా మేన్ రోడ్డువెంట నడిచేడు. బరాజ్ మధ్యగావచ్చి నదివేపు తొంగి చూశాడు. గంభీరంగావుంది. పరవళ్ళు తొక్కుతోంది. గబగబా యీ నదిలో కళ్ళుమూసుకు దూకేస్తే—

దూకొచ్చు! తన కెవరూ లేకపోతే, తను యెవరికీ కాకుండా పోగల ధైర్యముంటే దూకేయవచ్చు. ఒట్టిది. అప్పుడిహ దూకమన్నా దూకడు. అస లలాంటి కోరికా కలగదు.

వెంకీ తిరిగాడు. వెళ్ళిపోతూ బెంగగా ఓ తడవ గదివేపు చూచేడు.

"పాపం! నిష్కారణంగా కృష్ణవేణమ్మకి ఆశపెట్టాను. ఏమనుకుంటుందో?" వేదాంతిలా వచ్చేశాడు.

నదికి దూరంగా వొచ్చేసిన తర్వాత అతనిలో వెర్రి ఆవేశం కలిగింది. చప్పున రిక్షాని పిలిచేడు. ఎస్కిమో హోటల్‌కి తీసుకెళ్ళమని చెప్పాడు. ఆ హోటల్లో తృప్తిగా భోంచేశాడు. బైటకొచ్చి కిళ్ళీ వేసుకున్నాడు. రెండు గోల్డు ప్లేకు సిగరెట్టుపెట్టెలు కొనుక్కున్నాడు. మళ్ళా రిక్షా యెక్కి రూమ్ కెళ్ళిపోయాడు.

బట్టలు మార్చుకుని నడుం వాల్చేసమయానికి మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలయింది. జీవితంలో తృప్తిని సాధించేద్దామన్న అతని ఊహకి నవ్వొచ్చింది. నవ్వేసుకున్నాడు. రెండు గంటల ప్రాంతాల నిద్రకి కళ్లు మూతలు పడ్డాయి!

*   *   *

సాయంత్రం నాలుగంటలకి మెలుకువ ఒచ్చినా కావాలనిచెప్పి మరో గంటసేపు పక్కమీద అల్లాగే పడుకున్నాడు. మెయిల్ బెజవాడ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ని ఏడున్నర గంటలకిగాని వొదలదు. జగన్నాథం ఎనిమిది గంటలకి స్టేషన్ కెళ్ళాలని

నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆవేళకి మేరీ వెళ్ళిపోయి వుంటుంది. రేపో ఉత్తరం రాసి పారేస్తే మరో రెండుమూడు నెలలవరకూ పెళ్ళి ప్రసక్తి రావడానికి వీలుండదు. కనీసం ఆ కొంతకాలమైనా ఏ విధమైన అలజడీ లేకుండా గడిపేయవొచ్చు. ఈ లోగా చెల్లెలు పెళ్ళి జరిగిపో...

రంగారావు గుర్తొచ్చేడు. అతని చిరిగిన బనీను, గళ్ళ లుంగీ, చీట్లాట నేస్తాలూ, మంగమ్మ. అసహ్యమైన యిల్లూ, భయంకరమైన వాతావరణం—అన్నీ ఒక తడవ తన కళ్ళముందు తిరిగేయి. జగన్నాధం వొణికిపోయేడు. "భగవంతుడనేవాడుంటే యీ సంబంధాన్ని తప్పించి మరో యోగ్యమైన సంబంధం చూపించకూడదూ!"

ఇదే ఆలోచనలతో అతను పక్కమీంచి లేచాడు. స్నానం ముగించాడు. గదికి తాళం వేసి పార్కువేపు నడిచేడు. పార్కులో ఓ మూల పచ్చగడ్డిమీద కూర్చుండిపోయేడు.

ఎనిమిది గంటలగ్గాని అతను అక్కడ్నుండి లేవలేదు.

హోటల్లో భోంచేసిన తర్వాత స్టేషన్ రోడ్డువేపు మెల్లిగా నడక ప్రారంభించాడు.

జీతం తాలూకు డబ్బులు ఇంకా అట్టేరోజు లొచ్చేట్టు లేవు. దానికితోడు ఉదయం పిచ్చె త్తినట్టు డబ్బులు ఖర్చుతో మూడు రోజులవరకూ గడవవచ్చు.

జగన్నాథం యిలాంటి పిచ్చిపనులు చాలా చేస్తాడు. చేసిన పిదప చింతిస్తాడు. ఈ ఆలోచన ముందేవుంటే ఎంత బాగుండిపోనూ అని దిగులుపడతాడు.

ఈ నెల్లో యింటికి యాభై రూపాయిలు పంపేడు. ఏంసర్దుకుంటారో యెలా సర్దుకుంటారో. డబ్బుకోసం చాలా యిబ్బంది పడిపోతున్నారు. ఈ మేరీతో పెళ్ళవుతే రేపొద్దున యీ ఉద్యోగం చేయక్కరలేదసలు. వాళ్ళకున్న ఆస్తితో నాలుగు తరాలవరకూ జరుపుకోవచ్చు. కానీ మేరీతో పెళ్ళి యింత త్వరలో అవడానికి వీల్లేదు. దురదృష్టవశాత్తూ మేరీ పరాయి మతస్థులు పిల్లయిపోయింది. ప్చ్.

జగన్నాథానికి స్వార్థం లేకపోలేదు. కానీ—"నే నింత స్వార్థపరుడినై పోతున్నానేమిటి" అనిపించిన మరుక్షణంలోనే చప్పున మారిపోతాడు. "నేను నిస్వార్థుడిని. త్యాగజీవిని. కాదనడానికి ఎన్ని గుండెలుండాలి! నేను చేస్తున్నదంతా త్యాగం కాదూ" అని కోప్పడేస్తాడు.

స్టేషన్ దగ్గర పడుతూండగా అతని గుండె దడ ఎక్కువైంది. పాపం! అమాయకురాలిని మోసం చేశాను. ఏడున్నరకి వెళ్ళిపోయే మెయిల్ నా కోసం ఎనిమిది గంటలవరకూ వుంటుందా? రేపు ఉత్తరం వ్రాయాలి. "జ్వరంతో పీడింపబడుతూన్న నేను యెలాగో వీలు చేసుకుని స్టేషన్ కొచ్చేను. కానీ రైలు వెళ్ళిపోయింది."

ఆపద సమయములందు, అసత్య ప్రయోగం ఏమంత

నేరం కాదుట. లేకపోతే మేరీ యెదుట నిలబడి, ఆమె అమాయకమైన కళ్ళల్లోకి చూస్తో తమ పెళ్ళి వాయిదాకి ఏమని కారణం చెప్పేది? చెల్లి పెళ్ళీ, తమ్ముడి చదువూ అయిన తర్వాత నిన్ను చేసుకుంటాను, అలా కాకుండా నిన్ను అర్జంటుగా పెళ్ళాడేస్తే మా అందరికీ అధోగతి అవుతుంది మేరీ! అని ఎంత జాలిగా చెప్పినా ఏం బాగుంటుంది? ఏమీ బాగోదు.

మేరీ తనకి కావాలి. ఇదిమాత్రం నిజం. మేరీతో కాని పెళ్ళి పెళ్ళికాదు. ఇదీనిజమే. అయితే యింత గట్టినిజాన్ని, అభీష్టాన్ని పరిస్థితులదృష్ట్యా కొన్నాళ్ళపాటు చంపుకోడం త్యాగంకాదూ ?

ఈ ఆలోచన రాగానే అతని మనసు తేలికపడింది. వీధిదీపం వెలుతురులో తననీడ గంభీరంగా నడుస్తున్నట్టు చూచి ముచ్చటపడిపోయేడు. ఓమాటు తన ఉంగరాలజుత్తుని తమాషాగా వొత్తుకున్నాడు.

జగన్నాథం అందగాడని జగన్నాథం అభిప్రాయమే కాదు—మేరీకూడా వొప్పేసుకుంది. ఇంత అందగాడు నిత్యం వ్యధలమధ్య నిట్టూర్పులమధ్య నలిగిపోడం ఆ భగవంతుడికి పరదాకాబోలు !

జగన్నాథం భగవంతుడిని తిట్టడు. కానీ—నిష్ఠూరాలు వేయడం అలవాటైపోయింది.

ప్లాటుఫారం టిక్కెట్టు తీసుకున్నాడు ప్లాట్‌ఫారమంతా గాలించి తిరిగి వొచ్చేస్తూండగా మెయిల్ వొస్తున్నట్టు మైక్‌లో ఎనౌన్స్ చేయబడింది ఉలిక్కిపడ్డాడు జగన్నాథం. తన కర్మకాలి యీరోజు మెయిల్ గంటలేటుట. నవ్వుకున్నాడు జాలిగా.

వందలజనంలోనైనా మేరీని గుర్తుపట్టడం అతి తేలిక. మేరీ హంసలా నడుస్తూ జగన్నాథం నుంచున్న చోటికే వొచ్చి అన్నది.

"తెలుసు నువ్వు నాకోసం తప్పనిసరిగా వొస్తావని."

ఇంతగా అభిమానించే మేరీనా మభ్యపరచడం అనుకున్నాడు జగన్నాథం.

"కులాసానా?" మళ్ళా ఆమె అడిగింది.

అతను తలూపాడు.

"ప్రమోషన్ గట్రా..."

"వూహు... అంతా మామూలే."

మళ్ళా మెయిల్ కదిలేంతవరకూ యిలా కుశల ప్రశ్నలు వేస్తే ఎంత బావుంటుంది – అనుకున్నాడు.

"పెళ్ళెప్పుడు చేసుకుంటావ్?" మేరీ అడిగింది.

ఆమెకళ్ళలోకి తిన్నగా చూశాడు. ఆకళ్లు అదే అడుగుతున్నాయి. చూపు మార్చి జేబులో చేయిపెట్టి ప్లాట్ ఫారమ్ చివరవరకూ చూస్తూ నుంచున్నాడు. అతని చూపుకి ఓ యువ

కుడు కనిపించేడు. అతను నవ్వుతూ విసుకుగా తమ వేపే వొస్తూన్నాడు.

అంతలో అన్నది మేరీ:

"వారే మా శ్రీవారు."

జగన్నాథం నెత్తిమీద పిడుగుపడినట్లయింది. భయంగా మేరీవేపు చూసేడు.

"ఆయనతో పిచ్చిగా మాట్లాడకు. ఒట్టి సెన్సిటివ్! చాలా గుంభనంగా వుండు విచారించకు. నీకూ నాకూ పొత్తుకుదరదు. ఈ జన్మ కింతేనని సరిపెట్టుకో. ఇప్పుడు గొడవమాత్రం చేయకు."

జగన్నాథం ఏమీ వినిపించుకునే స్థితిలో లేడు. తన క్రింద భూమి రెండు చీలికలై తనని కిందికి లాక్కు పోతున్నట్టుంది.

మేరీ భర్త వొచ్చాడు: తనతో కరచాలనం చేస్తూ ఇంగ్లీషులో అన్నాడు—

"మిమ్మల్ని కలుసుకున్నందుకు సంతోషంగా వుంది. మేరీ మీ గురించి చాలా చెప్పింది. మిమ్మల్నిక్కడ చూచి రైలాక్క మునుపే పరుగెత్తుకొచ్చింది."

జగన్నాథం సభ్యతకోసమైనా నవ్వక తప్పిందికాదు. మేరీభర్త రైలుకదిలేంతవరకు తమ సంసారంగురించే చెప్పాడు.

మేరీ ఓమూలగా స్తంభాన్ని ఆనుకుని జగన్నాథంవంక, ఆమె భర్తవంక శ్రద్ధగా చూస్తూ నించుంది.

రైలుకదిలింది. జగన్నాథం చేయూపుతూనే వున్నాడు. మేరీభర్త తలుపుదగ్గిర నవ్వుతూ నించూనే వున్నాడు.

రైలు కనుమరు గయ్యింది.

జగన్నాథం అనుకున్నాడు_ 'ఆడదాన్ని నమ్మరాదు' అని.

బరువుగా నడచి స్టేషన్ బైటకొచ్చాడు. తలంతా దిమ్మగా వుంది. ఏదో అజ్ఞాతశక్తి తన పీకని నులిమేస్తున్నట్టూ, వొంటిని కోసి నెత్తురు తాగుతున్నటూ వుంది. తూలుతూ నడిచేడు. జేబురుమాల్తో మొహాన్నికసిగా రుద్దేసుకున్నాడు.

ఉదయం కృష్ణవేణమ్మకి ఆశపెట్టిన సంగతి గుర్తుకొచ్చింది. ఆవేశంతో నదివేపు పరుగెత్తబోయాడు. కానీ కదిలేముందు తననీడ భయంకరంగా కనిపించడంతో ఉలిక్కిపడి ఆగిపోయాడు. సరిగ్గా ఆ సమయానికి తనముందు ఓ రిక్షా ఆగింది. రిక్షాలోని చిదంబరం తనని చూచి పలకరింపుగా నవ్వేడు.

మరోప్పుడైతే అతని స్నేహభావానికి ముగ్ధుడై కృతజ్ఞత తెలుపుకునే వాడేను. కానీ యిప్పుడు జగన్నాథానికి మనసు స్వాధీనంలో లేదు. గడిచిపోయిన కథకీ, గడనబోయే జీవితానికీ సరిహద్దయిన 'వంచన' అనే పదాన్ని తర్కిస్తోంది.

"కమాన్ మైడియర్ బాయ్! హేవ్ ఎ లిఫ్ట్' అన్నాడు రిక్షాలోని చిదంబరం.

అన్యమనస్కంగా రిక్షా ఎక్కాడు జగన్నాథం. రిక్షా కదిలింది.

"ఇప్పుడు చెప్పు నీకథ." అడిగాడు చిదంబరం.

జగన్నాథం బేలగా అతనివేపు చూసేడు.

"నువ్వు నన్ను క్షమించాలి. ఉదయం పెద్దమనుషుల్తో బిజీగా వున్నాను. పలకరించి నిన్ను అవమానపరచే దాని కంటే చూడకుండా వున్నట్టు నటించడమే మంచిదనుకున్నాను. కాని అనుకున్నంతగా నటించలేకపోయాను. టేకిట్ ఈజీ." మళ్ళా చిదంబరమే అన్నాడు.

"నిన్నర్థం చేసుకున్నా." జగన్నాథం నోరు తడిచేసుకున్నాడు.

"దెన్ థేంక్స్. ఊఁ...... ఈ వూళ్ళో ఉద్యోగం వెలగబెడుతున్నావన్నమాట."

తలూపాడు జగన్నాథం.

"పెళ్ళయిందా?"

"లేదు."

"ఎవర్నైనా ప్రేమించావా?"

"నే నెవర్నీ ప్రేమించను."

నవ్వేశాడు చిదంబరం. తర్వాత అడిగేడు.

"భోంచేశావా?"

ఏమన్నట్టు చూశాడు జగన్నాథం.

"ఏం లేదు. వాలకం చూస్తుంటే నిరాహారదీక్ష పూనినట్టుంది."

"మరే. పుట్టెడు దిగుల్తో చచ్చేవాడు అలాగే కనిపి పిస్తాడు."

"నిక్షేపంలాంటి కుర్రాడివి. నీకు దిగులేమిటోయ్!"

"నన్ను విసిగించకు చిదంబరం. ఇంత దూరం తీసుకొచ్చావ్. థేంక్స్. ఇంక మా రూమ్‌కి పోతాను. రిక్షా ఆపించు."

"వీల్లేదు. కలవక కలవక కలిశాం. నువ్విప్పుడే వెళ్ళిపోతానంటే నే నొప్పేది లేదు. నువ్వు మీ రూమ్‌కి ఆహ్వానించక పోయినా – ఈ ఒక్క రాత్రి మా లాడ్జింగ్‌లో గడుపు. మరెన్నాళ్ళకు కలుస్తామో."

"కాదు. నన్ను పోనివ్వు."

"ప్లీజ్. నా మాట తీసేయకు. ప్రాణ మిత్రులం గాకపోయినా కలిసి చదువుకున్నాం. ఉదయం నిన్ను నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు నే నెంత పశ్చాత్తాప పడుతున్నానో తెలుసా?" అన్నాడు బాధగా చిదంబరం.

వెనక బెంచీలో గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చునే చిదంబరం ఈ నాడింత మాటకారి అయ్యాడని తెలిసింత ర్వాత జగన్నాథం ఆశ్చర్య పోయేడు.

"జవాబు కావాలి జగన్నాథం. నువ్వు నన్ను క్షమించి

నట్టు భావిస్తే నువ్వీ రాత్రి నాతో గడపాలి తప్పదు."
అన్నాడు.

జగన్నాథం ఏం మాటాడలేక పోయాడు.

—హోటల్ గదిలో చాలా హాయిగావుంది. అయినా జగన్నాథం మదిలో కావల్సినంత 'గొడవ వుంది."

"ఫోం చేశానన్నావ్. పోసి యాపిల్సయినా తీసుకో జగన్నాథం." ప్రాధేయ పడుతూ అడిగేడు చిదంబరం.

"వొద్దు. నా మనసేం బాగోలేదు"

"అయితే నాదగ్గిరో మందుంది. అది వాడు, వొంటికీ మనసుకీ మహామంచిది."

జగన్నాథం తలెత్తి నిజమా అన్నట్టు చిదంబరం వేపు చూసేడు. నవ్వు పూర్తయిన తర్వాత సూటుకేసులోంచి ఓ సీసా తీసాడు దాని ఆకారం చూస్తూనే జగన్నాథం కలవర పాటు చెందేడు.

"భయపడకు తమ్ముడూ! రుచి చూడు." తలుపు దగ్గరగా వేసి వచ్చి కూర్చున్నాడు చిదంబరం.

జగన్నాథం త్రాగడం ప్రారంభించేడు. చిదంబరం తాగుతూ మాటాడుతున్నాడు. తనెలా పెద్దవాడైందీ ఎన్ని తమాషాలు చేసి ఇంత ప్రయోజకుడైందీ చెప్పేడు. మాయ చేసి బ్రతకటం తెలుస్తే లోకం సలామ్ చేస్తుందిట!

అలా అని చెప్పి నవ్వేడు. ఆ గ్లాసులో మరో తడవ మందు పోశాడు. —

"నాలు గేళ్ళ క్రితం ఓ చిన్న మూలిన థియేటర్ తాలూకు గేట్‌మాన్ కొడుకుని ఇప్పుడు గ్రేట్‌మాన్‌ని. ది గ్రేట్. నాలు గేళ్ళలో నువ్వు సాధించిందేమీ లేదు. కారణం నీకు మాయ చేయడం తెలీదు. చాతకాదు. తెలుగు సినిమారంగంలో నా పేరు వెలిగి పోతోంది. ప్రొడ్యూసర్ దగ్గర్నుంచీ ఎక్స్ట్రా వరకూ నా సలహాలు అడుగుతారు. పూర్ ఫెలోస్, వాళ్ళకి తెలీదు. మా నాన్న వట్టి గేట్‌మాన్ అని" అని నవ్వబోయి ఆగిపోయేడు.

చిదంబరం మాటలు జగన్నాథం వినిపించుకోడం లేదు. తను ఎక్కడికో తేలిపోతున్నట్టుంది. గుండెల్లో ఓ మూల ఆకాశమంత ఖాళీ ఏర్పడినట్టుంది. శరీరం యావత్తూ స్వాధీనం తప్పుతున్నట్టుంది.

సరిగ్గా ఆవేళకి తలుపు శబ్దమైంది. చిదంబరం తలుపు తెరిచాడు. తెరచిన వెంటనే—

"ఓ నువ్వా! ఎవరో అనుకుని మావాడు అదిరిపోయాడు. రా... లోపలికి."

చిదంబరం వెంట ఓ యువతి లోపలికొచ్చింది. జగన్నాథాన్ని చూచి ఎవరన్నట్టు కళ్ళతో అడిగింది.

"ఈవిడ మిస్ కుసుమ చక్కగా పాడుతుంది. ఇతను జగన్నాథమని మా క్లాస్‌మేట్, గొప్ప యాక్టర్."

ఇద్దరికీ పరిచయం చేశాడు చిదంబరం.

కుసుమకి ఆ మందుతో బాగా పరిచయమున్నట్టు — తనే స్వయంగా గ్లాసులో వొంచుకుని గుటగుటా తాగింది. తర్వాత గ్లాసులో మరింకొంచెం పోసుని ఆరగా ఆరగా తాగడం మొదలెట్టింది జగన్నాథం అనుసరించేడు.

ముగ్గురూ చాలాసేపు చాలా విషయాలు మాటాడుకున్నారు. జగన్నాథానికి ఎలుగెత్తి ఎవర్నో పిలవాలన్నంత వుత్సాహం వొచ్చిందిగానీ చిదంబరం వారించడంతో ఆగిపోయాడు.

* * * *

ఉదయం నాలుగ్గంటలప్రాంతాల్లో జగన్నాథానికి మెలుకువ వొచ్చింది. తన పక్కనే అర్ధనగ్నంగా పడుకున్న కుసుమని చూచి గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు. అప్పుడతనికి లీలగా, గడిచిన రాత్రి తన అనుభవం గుర్తొచ్చింది. గుర్తొచ్చిన కాసేపటికి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి

అక్కడే వున్న కుర్చీలో కూలబడిపోయి మొహాన్ని చేతుల్లో దాచుకుని కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తున్నాడు. ఎక్కడినించి వొచ్చాడో సుడిగాలిలా వొచ్చేడు చిదంబరం. వొచ్చి లైట్ వేసి అన్నాడు—

"గుడ్ మార్నింగ్ బ్రదర్!"

"..................."

"ఛ. ఏడుస్తున్నావెందుకోయ్?" దగ్గరగా వొచ్చి జగన్నాథం భుజం కుదుపుతో అడిగేడు.

అతను మరింత కుదించుకు పోయాడు. చిదంబరం మెల్లిగా నవ్వి జోలపాట పాడేడు—

'ఏడవకు ఏడవకు వెర్రి నా తండ్రీ!

ఏడిస్తే నీ కళ్ళు నీలాలు కారు,

నీలాలు కారితే నే చూడలేనూ

జో...జో."

జగన్నాథం చివాలున లేచి నిలబడ్డాడు. గట్టిగా అరిచేడు.

"నా మీద నీ కెందుకింత కసి? బాధల్లో ఛస్తున్నా నీతిగా బ్రతుకుతున్నాను. రాత్రి ఆ నీతికి స్వస్తి చెప్పించావ్. ఇది నీవల్ల జరిగింది. నువ్వే దీని కారణం. నువ్వే చిదంబరం. నువ్వే."

ఈ అలజడికి కుసుమ కళ్ళు విప్పింది. భయంతో లేచి నిలబడింది. కుసుమని ఓదార్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో చిదంబరం అన్నాడు—

"దేరీజ్ నథింగ్ టు ఫియర్ మిస్ కుసుమా! జస్ట మిసండర్ స్టాండింగ్. ఇలాంటి మనిషిని బాగు చేయడం నా వల్ల కాదు. నిన్న ఉదయం ఈ మంచివాడ్ని అవమానించా

నసే బాధకొద్దీ చేరదీసి చక్కటి ఆతిథ్యమిచ్చి క్షమించమని కోరేను. నోటి కొచ్చిచట్టు పేలేస్తున్నాడు. మై డియర్ జగన్నాథం, గెట్ వే ఫ్రం హియర్. క్విక్ చాతకాని తనం చావనంత వరకూ నువ్వు బాగుపడవు వెళ్ళు." అన్నాడు చిదంబరం గుమ్మంవేపు చేయిచూపుతూ.

—ఆ ఉదయం నుంచీ జగన్నాథానికి నీతి నియమాలపట్ల కొత్తరకమైన ఆలోచనలు ప్రారంభ మయ్యాయి. అతని ఆలోచనలు కుచ్చుల టోపీలో యిదో ముచ్చటైన రంగుటీక.

జ్యోతి పచిత్ర మాస పత్రిక — జూన్ - 65.